

sig mere på grund af de billige varer fra det europæiske marked og fra landet som New Zealand.

Det er umuligt at presse den lille fiskerietation ind i en stiv Europæisk Union. Færøernes ressourcer ligger i havet – målt i hav er Færøerne et kæmpeland – på størrelse med Italien. Men fiskene er følsomme, EU-fiskere ville hurtigt støvsuge havet. Færingerne har da også valgt at være uden for Unionen.

Men det landbrug, som de havde, har ikke mere en chance på de betingelser EU stiller. Et dansk æg koster under en krone, et færøsk koster omkring tre kroner.

Færøske varer – især fisk – boykottes på grund af grindefangsten, især tyskere og englændere vil have hvalfangsten forbudt. Der er omkring 800.000 grindehvaler i havet, har videnskabsmændene udregnet – færingerne tager om året omkring et par tusinde, en dråbe i havet, om jeg så må sige. Både kulturelt, psykisk og nu også økonomisk betyder fangsten meget for færingerne. Ligesom i Grønland, hvor miljøorganisationer som Greenpeace fik ødelagt grønlandernes eneste naturlige fangerhverv, sælfangsten, og dermed gjorde grønlanderne mere afhængige af tilførsler og tilskud fra Danmark. Sådan går det nu også på Færøerne. De naturlige erhverv undermineres, de bliver afhængige af tilskud.

FÆRINGERNE er underkastet det økologiske kredsløb i naturen. Tvinges de ud af det kredsløb, på grund af EUs dumpingpriser, eller udsættes de for boykot på grund af overfølsomme hvalforkømpere, der lukker øjnene for burhøns, tremmekalve og miljøsvin, ja, så affolkes de yderste øer i Atlanterhavet. Den lille færøske fiskeforretning må lukke. Færingerne må flytte til supermarkedet i Danmark.

Er det virkelig meningen? Ekspert har udregnet, at der kun er plads til cirka halvt så mange færinger på Færøerne. Plads er der egentlig nok af, det er driften, som er for dyr. Det går især hårdt ud over de færøske bygder. Politikere synes, de er urentable, og så bliver de urentable. Det samme sker i Danmark.

Svenske eksperter har rådet færingerne til at opgive hjemmestyret – og igen blive et dansk amt. Den danske stat kan ikke tillade, at Bornholms Amt skylder tre milliarder væk, og desuden vil de danske regler for arbejdsløshed og bistand så træde i kraft på færøerne, så de ikke var nødt til at tage til Danmark for at hæve understøttelse.

De mest bitre færinger mener sig forrådt: – Krisen er fremkaldt af politikerne for at tvinge landet ind i EU, siger de.

Eller endnu mere udspekuleret: Krisen er fremkaldt af multinationale selskaber for at få færingerne på knæ, så de vil handle om olien, der sikkert er et sted i de færøske farvande.

DER ER mange kvaliteter i det lille samfund, som er værd at bevare. Kriminaliteten er meget lille på Færøerne. Gud og hvermand kender hinanden, og har noget sammen. Det er otte år siden, der sidst skete et mord.

Mange færinger beklager, at de fik de gode tider, og lod sig lokke med på karussellen med at låne penge og værne sig til moderne bekvemmeligheder.

Det havde været sundere, hvis udviklingen var gået langsommere. Det, de fik ud af de rige år, var en stor gæld – men også en udmærket infrastruktur, og det sidste er i grunden godt nok. Gode veje, gode boliger – de ting ligger godt forankret i fjeldene, det kan ingen tage fra dem.

Men der er en voldsom vrede over, at danske politikere bare lader det kulsejlede Færøerne drive derude i Atlanterhavet. Øerne er for små for danske politikere. Herre gud, 44.000 mennesker, kun to mand i Folketinget. Det færøske lagting betragtes som et sogneråd.

Egentlig er det jo billigere at flytte både færingerne og deres får til Danmark.

Færøerne er ved at forbløde, hvorfor får de ikke ordentlig hjælp?

– Gud mildner luften for de klippede får, siger et gammelt ord. Man må da håbe, at de danske politikere har tænkt sig at hjælpe de færinger, før vinteren kommer for alvor.

Færingerne stoler ikke mere på de gamle politikere, mange tror stadig, at Gud den Almægtige hjælper dem, hvis de beder højt nok – kirkerne og missionerne har mange tilhængere.

Folketingsvalget viste, at færingerne ikke tror ret meget på statsministeren. De to færinger, der blev valgt ind, er begge venstremænd.

Eller måske kan redningen komme fra halv-færingen Jacob Haugaard – han er født deroppe og er ekspert i færingerne og deres problemer, vistnok endda set nedefra. Han kender også strømningerne i ølklubberne, hvor bølgerne går højt. Der sidder ikke bare politiske kandestøbere. Der er måske mulighed for en formandspost i et færø-udvalg, Jacob? Bare lidt medvind til de små øer i Nordatlanten ville kvikke op.

Færingerne er danskere lige så vel som bornholmerne, de slås endda med de samme problemer omkring fiskeriet. Også færinger har naturligvis ret til hjælp, men de er tvunget til at rejse til Danmark for at få den. – Tænk, hvis vi tvang bornholmerne til at rejse til Esbjerg, som betingelse for at få udbetalt understøttelse og en ordentlig bolig.

FÆRINGERNE er de nye flygtninge. Men de taler dansk, de ser danske ud, de er ofte godt uddannede og vant til at bestille noget under vanskelige forhold. De har ikke så svært ved at få arbejde i Danmark. De, der ikke kan få arbejde, kan sætte sig på ottende sal i et socialt boligbyggeri, nyde den forurenede udsigt, de billige bajere og få udbetalt understøttelse – og længes til de yderste øer.

Hvorfor kunne de ikke lige så godt sidde i en lille bygd på Færøerne, mellem venner – og måske supplere med naturallier – fisk, fugle og grind er der nok af, trods alt.

– Indvandrere og flygtninge behandles bedre end færinger, siger færingerne. – Vi diskrimineres i Danmark. Der er graffiti på Københavns S-togsstationer med sloganet: Spar i skat – skyd en færinger.

Færingerne tror, vi ser ned på dem. De er svækkede og sårbare af krisen – bitterheden mod danskerne vokser.

Hvorfor støtter den danske stat ikke produktionslivet, fiskere og arbejdere – i stedet for at redde finanssektoren som egentlig bare er spekulanter? Sæt trawlere, fabrikker og mennesker i gang – før de forfalder.

Naturligvis kan det ikke betale sig at opretholde nogle små øer langt derude i Atlanterhavet. Det kan det heller ikke i Danmark. Smålige politikere har kynisk ladet de små øer visne, skolerne og butikkerne er lukket, børn og gamle er flyttet til fastlandet.

Er Færøerne nu også til salg? Den færøske undergrund er i hvert fald, og det er måske den, det drejer sig om?

Det er besværligt og farligt at leve på de yderste øer i Atlanterhavet. Det er utrolig flot, at det kan lade sig gøre. Krisen er ved at rive hele det færøske samfund i afgrunden, derfor er der en folkeflugt fra de barske øer til det lune Danmark. Det ville være lettest, hvis vi danskere lige hjalp dem op på bjergene igen. Det er dér de trives. Der er basis for et stærkt liv på de grønne øer, og så er der en utrolig flot udsigt – til himmel og helvede.

PALLE PETERSEN

Altjóða bønardagar

19.30: Inngangur við P. J. Sigvardsen, deildarleiðari. Evni: Felagsskapur í skap-
anini. Biblíutekstur: 1. Mósebók 1,26–28. Felags-
bøn.

Hósdagin 17. november
kl. 19.30: Inngangur við
Bjarna Bæk, presti. Evni:
Jesus kom at savna menn-
iskju til felagsskap. Biblíu-
tektur: Jóh. 11,51–52.
Matt. 5,23–24. Felagsbøn.

Um allan heim skipa
FKUM og KFUK henda
mánaðin fyrri nøkrum bøn-
ardøgum.

I Havn hava KFUM og
KFUK valt tvey kvøld, og
eru øll hjartaliga væl komin
at luttaka.

Endamálið við bønardeg-
num er at minna hvønn ann-
an á tær ríku fyrirjattanir,
sum eru knýttar at bønini.

Bønarmøtini eru í KFUK,
Varðagøtu 9, og eru hesi:
Í dag, 16. november, kl.

VITIN og Føroyingafelagið í Árhús

Jólahald við jólagudstæn-
astu, luciagongd, jólatræi,
jólamanni jóladekora-
tiónum og jólaheilsanum til Út-
varp Føroya verður leygar-
dagin 19. november í Pinse-
kirken, Viborgvej 173, Árhús Vest.

Byrjað verður við døg-
urðakl. 12.00, seinni verður
kaffi við rís á la mande.
Kostnaður uml. 35 kr.
Vitín, tlf. 086 24 77 73

UNGDÓMS-DANSUR

Søkt verður eftir plátuvendarum, 18 ár ella eldri, til MIMIR.

Arbeiðstíðin er frá kl. 00.00 til 03.30.

Plátuúrvalið er rockur, nýggjur sum gamal. Tó eisini tað nýggjasta á skránni.

Ring til tlf. 13748 eftir kl. 19.00 og spyr eftir Nemus.

Samsýning eftir avtalu.

MIMIR